

Klokkenluidersregeling

Inleiding en doel

Middels deze klokkenluiderspolicy wenst het VEB de richtlijnen uit te zetten omtrent de mogelijkheden die er voor personeelsleden en externen zijn om, op een vertrouwelijke wijze, inbreuken te kunnen melden.

Deze policy is in overeenstemming met de Europese Richtlijn 2019/1937 van 23 oktober 2019 inzake bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden, alsook artikel III.60/1 – artikel III.60/13 van het Vlaams Bestuursdecreet.

Definities

anonieme melding: melding waarvan niemand, zelfs niet de ontvanger, de identiteit van de auteur kent;

betrokken persoon: een natuurlijke persoon of overheidsinstantie die de melder aanduidt als de persoon aan wie de inbreuk wordt toegeschreven of met wie die persoon in verband wordt gebracht;

externen: een van de volgende personen die in het kader van zijn werk informatie over inbreuken heeft:

- a) aandeelhouders en personen die behoren tot het bestuurlijk, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van het VEB, met inbegrip van leden die niet bij het dagelijks bestuur zijn betrokken, vrijwilligers en bezoldigde of onbezoldigde stagiairs;
- b) aannemers, onderaannemers en leveranciers van het VEB en iedereen die werkt onder hun toezicht en leiding;
- c) personen die informatie over inbreuken hebben verkregen in een inmiddels beëindigde werkrelatie met het VEB;
- d) personen van wie de werkrelatie met het VEB nog moet beginnen en die informatie over inbreuken hebben verkregen tijdens de wervingsprocedure of andere precontractuele onderhandelingen;

facilitator: een natuurlijke persoon die een melder in het kader van het werk bijstaat in het meldingsproces en van wie de bijstand vertrouwelijk is;

feedback: het aan de melder verstrekken van informatie over de als opvolging geplande of genomen maatregelen en over de redenen voor die opvolging;

inbreuken: een handeling of nalatigheid die voldoet aan één van de volgende voorwaarden:

- a) ze is onrechtmatig;
- b) ze ondermijnt het doel of de toepassing van regelgeving;

Informatie over inbreuken: informatie, met inbegrip van redelijke vermoedens, over:

- a) feitelijke of mogelijke inbreuken die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden binnen de overheidsinstantie waar de melder werkt, heeft gewerkt of gesolliciteerd heeft of binnen een andere overheidsinstantie waarmee de melder in het kader van zijn werk in contact is geweest;
- b) pogingen tot het verhullen van inbreuken binnen de overheidsinstantie waar de melder werkt, heeft gewerkt of gesolliciteerd heeft of binnen een andere overheidsinstantie waarmee de melder in de context van zijn werk in contact is geweest;

melder: een natuurlijke persoon die in het kader van zijn werk verkregen informatie over inbreuken meldt of openbaar maakt;

melden: het mondeling of schriftelijk meedelen van informatie over inbreuken overeenkomstig deze policy;

meldingsbeheerder: de onpartijdige persoon of dienst die bevoegd is om de meldingen op te volgen, de communicatie met de melder te onderhouden, hem indien nodig om bijkomende informatie te verzoeken, hem feedback te verstrekken en indien van toepassing meldingen te ontvangen;

Openbaarmaking: het publiek toegankelijk maken van informatie over inbreuken via pers, sociale media, vakbond.

represaille: het nemen van volgende maatregelen, dreigen met volgende maatregelen of pogen volgende maatregel te nemen als vergelding voor een melding of openbaarmaking:

- schorsing, ontslag of soortgelijke maatregelen;
- degradatie of het onthouden van bevordering;
- overdracht van taken, verandering van locatie van de arbeidsplaats of verandering van de werktijden;
- het onthouden van opleiding;
- een negatieve evaluatie of arbeidsreferentie;
- het opleggen of toepassen van een disciplinaire maatregel, berisping of een andere sanctie, zoals een financiële sanctie;
- dwang, intimidatie, pesterijen en uitsluiting;
- niet-omzetting van een tijdelijk contract in een contract voor onbepaalde duur, als het personeelslid de gerechtvaardigde verwachting had dat hem een contract van onbepaalde duur zou worden aangeboden;
- niet-verlenging of vroegtijdige beëindiging van een tijdelijke arbeidsovereenkomst;
- schade, met inbegrip van reputatieschade op sociale media of financieel nadeel, met inbegrip van omzetsderving en
- inkomstenderving;
- opname op een zwarte lijst op basis van een informele of formele overeenkomst voor de het VEB, waardoor de melder geen baan meer kan vinden bij het VEB;
- vroegtijdige beëindiging of opzegging van een contract voor de levering van goederen of diensten;
- intrekking van een licentie of vergunning, afgeleverd door een overheidsinstantie;
- psychiatrische of medische verwijzingen;

- elke andere directe of indirecte handeling of nalatigheid dan de handelingen, vermeld in de vorige punten, die tot een ongerechtvaardigde benadeling van de melder leidt of kan leiden;

werkgerelateerde context: huidige of vroegere beroepsactiviteiten waardoor, ongeacht de aard van die activiteiten, personen informatie kunnen verkrijgen over inbreuken en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met represailles indien zij dergelijke informatie zouden melden.

Toepassingsgebied

Deze policy is van toepassing op personeelsleden van het VEB en externen.

Het materieel toepassingsgebied van deze policy betreft inbreuken zoals hierboven gedefinieerd. De policy is niet van toepassing op het melden van informatie waarvan de bekendmaking niet toegelaten is om een van de volgende redenen:

- de veiligheid van het land;
- geclassificeerde gegevens;
- de bescherming van het beroepsgeheim van advocaten en van het medisch beroepsgeheim;
- de gerechtelijke beraadslagingen;
- het strafprocesrecht.

Interne melding: kanaal – procedure

Meldingen kunnen per mail ingediend worden via de daarvoor voorziene mailbox klokkenluiders@veb.be of bij de voorzitter van het auditcomité op voorzitter.comité@veb.be.

Mondeling kan u inbreuken melden bij de HR-en Officemanager of bij de voorzitter van het auditcomité.

Meldingen kunnen ook anoniem gedaan worden.

Indien mogelijk verzoeken we u, uw melding te voorzien van volgende informatie:

- Uw naam en verband met VEB, evenals uw contactgegevens, tenzij in geval van een anonieme melding;
- Uw rol of betrokkenheid bij het incident vernoemd in de melding;
- Een gedetailleerde beschrijving van het incident of de inbreuk die u wilt melden, samen met de tijd, datum en locatie van eventuele specifieke incidenten of inbreuken;
- De naam en de functie van de betrokken persoon;
- De naam en contactgegevens van andere personen die getuige zijn geweest van, of die meer informatie hebben, over het incident;
- De naam van facilitators of van derden die verbonden zijn met u en die het slachtoffer kunnen worden van represailles in een werkgerelateerde context;
- Alle informatie die u zou kunnen hebben over soortgelijke eerdere incidenten of inbreuken met betrekking tot de persoon (personen) vermeld in uw melding.
- Eventuele bewijsstukken of nuttige documenten waarover u beschikt in verband met de melding.

Meldingen gericht aan een onbevoegd personeelslid of waarvoor het VEB onbevoegd is en meldingen gedaan via een ander kanaal dan voorzien in deze policy, worden zo snel als mogelijk aan

de bevoegde personeelsleden of overheidsinstanties doorgestuurd. De melder wordt hiervan op de hoogte gebracht.

Meldingsbeheerder

De ontvanger en de beheerder van de meldingen is de HR-en Officemanager van het VEB. Binnen de 7 dagen na de melding, krijgt u een ontvangstbevestiging, tenzij:

- U zich uitdrukkelijk verzet tegen het krijgen van een ontvangstbevestiging; of
- Het krijgen van een ontvangstbevestiging de bescherming van uw identiteit in gevaar brengt.

De onpartijdige meldingsbeheerder gaat na of uw melding binnen het toepassingsgebied van de klokkenluiderspolicy valt. Indien niet, wordt u hiervan in kennis gesteld en doorverwezen naar de betrokken dienst.

Indien uw melding binnen het toepassingsgebied valt, gaat de meldingsbeheerder zorgvuldig de juistheid van de in de melding gedane beweringen na. De meldingsbeheerder kan u om bijkomende informatie verzoeken.

De personen genoemd in de melding kunnen in kader van het onderzoek ook gehoord worden.

U ontvangt feedback over het onderzoek naar uw melding binnen een maximale termijn van 3 maanden na de ontvangstbevestiging of, als er geen ontvangstbevestiging zou zijn verstuurd, 3 maanden nadat de periode van 7 dagen voor de ontvangstbevestiging verstreken is. Deze feedback wordt ook teruggekoppeld naar het auditcomité van het VEB.

Ook de personen genoemd in de melding worden op de hoogte gebracht van de beëindiging van het onderzoek.

Vertrouwelijkheid

De vertrouwelijkheid van de identiteit de melder en derden die in de melding worden genoemd, alsook informatie waaruit hun identiteit kan blijken, wordt beschermd.

De identiteit van de melder of informatie waarmee die kan worden achterhaald, kan enkel bekendgemaakt worden aan anderen dan personeelsleden die bevoegd zijn voor het ontvangst en de behandeling van meldingen in volgende gevallen:

- de melder stemt daarmee in;
- er is een noodzakelijke en evenredige wettelijke verplichting in het kader van een onderzoek door nationale autoriteiten of gerechtelijke procedures, om de rechten van verdediging van de betrokken persoon te waarborgen.

De identiteit van de betrokken persoon en informatie waarmee die kan worden achterhaald, wordt niet bekendgemaakt aan anderen dan personeelsleden die bevoegd zijn voor het ontvangst en de behandeling van meldingen, zolang onderzoeken naar aanleiding van de melding lopen.

De melder en de betrokken persoon worden voorafgaand schriftelijk op de hoogte gebracht van de bekendmaking van hun identiteit, samen met de redenen daarvoor, tenzij die informatie de onderzoeken of gerechtelijke procedures in gevaar brengt.

Externe melding en openbaarmaking

U kan informatie over inbreuken extern melden bij de Vlaamse Ombudsdienst (<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-ombudsdienst/uw-klacht/klacht-indienen-bij-de-vlaamse-ombudsdienst>). U kan dit pas doen nadat u die informatie intern gemeld hebben overeenkomstig deze policy, tenzij u meent dat de inbreuk niet doeltreffend behandeld kan worden of dat er een risico op represailles bestaat. In dat geval kan de informatie rechtstreeks extern gemeld worden.

U kan informatie over inbreuken ook openbaar maken. Ingeval van openbaarmaking bent u als melder die gegronde redenen had om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was, enkel beschermd in volgende gevallen:

- U hebt eerst intern en extern gemeld of meteen extern gemeld overeenkomstig deze policy en de artikels III.60/3 en III.60/4 van het Vlaams Bestuursdecreet en er zijn geen passende maatregelen genomen binnen de 3 maanden nadat de melding werd ontvangen;
- U meent dat de inbreuk kan een dreigend of reëel gevaar vormen voor het algemene belang;
- U meent dat er naar aanleiding van een externe melding een risico op represailles bestaat of dat het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk doeltreffend wordt behandeld door de bijzondere omstandigheden van de zaak.

Bewaring van meldingen

Er wordt een register bijgehouden van de ontvangen meldingen.

Het doel van het verzamelen van persoonsgegevens in kader van deze klokkenluiderspolicy is het afdoende kunnen onderzoeken en beoordelen van uw beschermde melding.

Deze persoonsgegevens worden verwerkt op basis van de wettelijke verplichting, zoals voorzien in voormelde Europese richtlijn en wetgeving.

De bewaring van persoonsgegevens die in het kader van de klokkenluiderspolicy ontvangen zijn, worden bewaard zolang als nodig is voor de verwerking van de melding, met inbegrip van de eventuele gevolgen daarvan.

De privacy policy van het VEB is ook op deze klokkenluiderspolicy van toepassing.

Beschermingsmaatregelen

Bescherming tegen represailles

Niemand binnen het VEB mag represailles nemen ten aanzien van volgende personen:

- Melders die informatie over inbreuken intern of extern melden overeenkomstig deze policy of bij een instelling, orgaan of instantie van de Europese Unie en die gegronde redenen hadden om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was;

- Melders die informatie over inbreuken openbaar maken, waarvan ze gegronde redenen hadden om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was, die zich in de volgende gevallen bevinden:
 - Ze hebben eerst intern en extern gemeld of meteen extern gemeld overeenkomstig deze policy en de artikels III.60/3 en III.60/4 van het Vlaams Bestuursdecreet en er zijn geen passende maatregelen genomen binnen de 3 maanden nadat de melding werd ontvangen;
 - Ze menen dat de inbreuk kan een dreigend of reëel gevaar vormen voor het algemene belang;
 - Ze menen dat er naar aanleiding van een externe melding een risico op represailles bestaat of dat het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk doeltreffend wordt behandeld door de bijzondere omstandigheden van de zaak.
- Melders die anoniem informatie over inbreuken gemeld hebben of openbaar hebben gemaakt, maar later geïdentificeerd zijn;
- Facilitatoren en derden die verbonden zijn met de melders en juridische entiteiten, die eigendom zijn van de melders, voor wie de melders werken of met wie de melders in een andere werkgerelateerde context verbonden zijn.

Bij gerechtelijke of administratiefrechtelijke procedures over benadelende maatregelen, waarbij de melders aantonen dat ze een melding of openbaarmaking hebben gemaakt en met benadeling zijn geconfronteerd, wordt aangenomen dat de benadelende maatregel een vergelding was voor de melding of de openbaarmaking. Het is in dat geval aan de persoon die de benadelende maatregel naar behoren is gemotiveerd.

Uitsluiting van aansprakelijkheid

Melders die voldoen aan de voorwaarden om beschermd te zijn tegen represailles, zijn niet aansprakelijk voor:

- de verwerving van de informatie die ze melden of openbaar maken, behalve als de verwerving of openbaarmaking een strafbaar feit was;
- het melden of openbaar maken van de informatie, als zij redelijke gronden hadden om aan te nemen dat de melding of openbaarmaking van de informatie noodzakelijk was voor het onthullen van een inbreuk.